

Frihed!

Lighed!

Broderskab!

# Social-Demokraten.

Organ for det norske arbeiderparti.

Nr. 104.

Bladets pris er 1 krone kvartalet samt 10 øre porto. Indenbys 35 øre maanedes.

Tirsdag den 6. september 1892.

Bladet udkommer tirsdag, torsdag og lørdag.  
Annonsepriser 10 øre pr. petteline.

9. aarg.

end det skal indrømmes de gjør sig al tænkelig umage. De har kun ene og alene den „nydelse“, at forholde massen dens egne frembringer. En nydelse, der skulde synes at bli av en noget blandet beskaffenhed, naar de ser hvilke følger den har. Naar de ser den hør av pjaltede, syge og forfomne børn, eller tænder av udtærede og udmagrede arbejdere der slider umenneskeligt hårdt, saa de kun i gennemsnit opnaar en 30—40 aar, — eller ogsaa til andre tider ikke faar lov at arbejde paa grund av, at de har frembragt formange produkter og da staar blottet for paa nogen-fomhelst maade at skaffe sig eksistensmidler. Naar men ser lige følger av systemet, skulde man nok synes det ikke maatte være nogen overdreven nydelse at forbyde og opretholde de nuværende samfundstilstande.

Naar vi alligevel ser, at de med næb og klør forbyder disse bestaaende „rets-“ og ejendomsforholde, saa maa man jo anta de mener, at ha baade moralsk ret og forpligtelse overfor sig selv og deres klasse til at opretholde systemet. Eller ogsaa maa de være en flok gemene slyngler, elendige egoistiske pjalte, der ikke ejer nogen højere lov for deres handlinger, end opretholdelsen av deres egen magtstilling, der bevisligt fører til sult og elendighed for det store flertal av samfundets medlemmer.

Man kunde spørge hvorfor ikke masjerne forandrer disse for dem saa fordærlige forhold, ti mængden maa jo kunne beherske mindretallet. — Det er jo ogsaa dette der vil, maa og skal se; men ikke det, at man er flest, gjør altid, at man ogsaa dermed har magten. Er man i besiddelse av store kræfter, men ikke forstaar at bruge dem, er de uden virkning, hvormod den mindre stærke ved kjendskab til og forstaaelse av hvorledes magten kan anvendes, er istand til at overvinde den langt stærkere. Det er paa den maade det til tider har lykkedes mindretallet at beholde magten og retten, fordi de paa alle tænkelige maader har forstaaet at værne om sin magt, bruge sin magt. Fordi de paa alle mulige maader har forstaaet at holde massen i uvidenhed om den iboende kraft de er i besiddelse av, saafremt de ved samstemmighed vilde benytte den.

Dette er derfor vor modparts bedste kampmiddel, at bringe forvirring og splid i arbejderne rækker. Og det har lykkedes dem altfor vel, det har herhjemme lykkedes dem i en overdreven grad.

Men tiden vil alligevel ikke være fjern, før arbejderne vil gennemskue deres færd og de vil forstaa, at ret blir der først i samfundet den dag arbejderne faar forstaaelsen av sin ret og i enighed bruger magten til hjælpelse av retten.

Peder Simpel.

## En voldsom omvæltning

vil altid komme fra oven. Den berømte tyfse kanonopfinder Gatling, har ifølge tyfse blade opfundet en ny kanonmodel, som han kalder politikanonen. Opfinderen og rimeligvis flere med ham, venter sig meget av den nye opfindelse, da den er særlig indrettet med det maal for øje at bekæmpe arbejderbevægelsen. Opfindelsen bestaar i en let hurtigfyndende kanon eller kuglesprøjte, som paa korte afstande skal være særlig egnet til at feje ned opstøvede arbejdermasser. Saa synlig nærmer vi os den tid, da de langtrækkende kæmpekanoner og kolossale pantjerfibe har udspringet sin rolle. Man behøver ikke saa tunge kostbare vaaben i arbejderkampen.

E. O.

## Malmö—Kjøbenhavn.

### III.

Efter rapporterne havde vi den principielle opvælt. Om vort fællesprogram skulde have en afgjort socialistisk farve eller ej.

Efterat saa alle de specielle emner var passeret, kom der igjen til en mere principiel diskussion. Det var under taktisforørgsmaal. Og gjaldt særlig om vort forhold til „grænse- klassen“ (Danielsen opdagende graa sjæle).

Allene — repræsenterende den udfjævede og viljelammede moderasjon, — den arbejderbevægelse, der har fornuft nok, kan ingen

kraft — stod hr. Fernando Linderberg fra Danmark. I Danmark tæller hans menighed nok højt regnet 2000 sjæle. Norge idag skulde være den mands Eldorado, blot han ikke led af den grundsfade ei at være født her i landet. I Norge skulde han finde 15,000 mand færdige at Lionere sig med hans melteblande. — Og de 15,000 skulde i ham finde en ikke allene mere talentfuld, men ogsaa mere sympatibig og helt anderledes uegennytlig leder end unge Castberg fra Gjøvik. Det forekommer mig — i parentes sagt — at selv en nutidig norsk arbejderbevægelse burde sætte sig et noget andet maal end blot at skaffe unge Castberg frem i verden.

Maafte vil det interessere Dem at høre lidt om den Fernando Linderberg. Og jeg skal villig indrømme, det er ingen helt utømmende karakteristikk af manden kun at sige: han er ikke ganske en dansk unge Castberg.

Mine danske venner sagde: Han er en jesuit, han er socialist saagod som nogen, men han faar sin godtgørelse for lumskelig at modarbejde socialismen. Efter dette skulde de jo alligevel tro, det var vor egen unge Castberg op af dage, kun med en 10—20 aars aldersforskjel.

Men jeg har det bestemte indtryk, at mine danske venner i stridens hede tager fejl. Han har et fælt smil, sagde de. Jeg gjorde ingen videre indvending. Heller ikke her, uagtet han netop har vist mig den opmærksomhed at sende mig sin bog om „Henry George og hans social-program“. Men lad menneskene — og det netop de mennesker, hvis tillid jeg helst skulde ville vinde — lad dem hver dag i aarevis se paa mig som en falskner, — og mit smil skal ogsaa til sidst blive noget vanskelig at bestemme.

„Langsomt men sikkert begynder offentligheden at se, hvad ikke saa alvorlige tænkere er stærkt overbevist om: at vi i Henry George har fundet en Columbus i social videnskab og politisk økonomi“. Dette citat af Henry Rosenfunder man paa omslaget af Linderbergs bog — og det giver sikkert udtryk for hans egen opfatning.

Det forekommer mig imidlertid, at selv en ildtilbedelse af Henry George ikke bør kunne afholde nogen mand fra at tage plads i den socialdemokratiske bevægelse. Linderberg indrømmede mig ogsaa dette. Han udtalte ogsaa paa kongressen, og det gjentagende, at ligesaa han var socialist.

Men — — men — men: fagbevægelsen maa som saadan ikke tilslutte sig socialismen, thi den bør kunne omfatte alle, — og vi bør søge at vinde baade de rige og de lærde folk, men dem støder vi bort ved at kalde os socialister; — og vi bør søge forhandling med arbejdsgiverne, men det opnaar vi ikke, saalænge vi staar i socialdemokratiet. Fornuftig nok, men hverken praktisk eller viljekraftig. Netop i intimt samarbejde med socialdemokratiet er det dog den danske fagbevægelse t. eks. har vundet det mærkelige omfang og den styrke, den har idag. — Og netop socialdemokratiet er det jo aabenbare, der — moralisk som mere ydre — har trykket baade rigmænd og universitetsmænd at komme os et skridt tilnærmelse. — Og ingen arbejderbevægelse har som den socialdemokratiske tvunget arbejdsgiverne at søge forhandling med arbejderforrepræsentationerne. Derfor er det ogsaa netop de socialistiske fagforeninger, arbejdsgiverne helst ønsker opløst.

Nej, paa alle hold vinder vi terræn, netop som vi selv udfolder kraft. Men kraft vinder vi, netop som vi kan vække den stærke tro. Og den har socialdemokratiet vidst at vække mellem arbejderne som ingen anden arbejderbevægelse.

Godt der stiller en mand som Linderberg fra os, er sikkert væsentlig en uovervindelig fredsomsindighed i hans natur. Han er ikke en tænkende mand. Derfor burde han ganske ogsaa have søgt hen til andet terræn end netop til det, der i vore dage fremfor noget andet er det maa være krigsforslens. — Men har ogsaa han sin plads her. — Han er ikke altid midt under kampen, saa let at se de spredte afbildte kræfters arbejde hen

til samme maal. Mulig er der til en første refrutepetsercering netop plads for en mand som ham. — Mulig vistnok dog ogsaa gjør han alt i alt arbejderbevægelsen mere fæde end gavn.

\*

I kongressens „revolutionære“ grupper fandt da Linderberg sin modpart, men for ramme alvor at kalde disse blide mennesker revolutionære er mig virkelig ikke mulig.

Der var t. eks. mellem dem en lys, blid ung mand fra Göteborg altid under sin tale selvglad smilende indad til sig selv. Eller en anden ung svensk mand — Agreen fra Stockholm — loffet, smuk og drømmende som en pigelil. Ganske unge var de næsten alle og de var kun nogle faa. Der var de danske „revolutionære“s leder Nielsen Colling. Saa omvrent en dansk Francisco Cetti. Kunde efter sit ydre — med sine tilfældig arrangerede loffer — passe ligegodt som „virkelig videnskabelig“ ballonopblæser, som trylle- og hufommelsekunstner, og som røver fra Alpinerne paa et markedstheater — han havde til denne rolle netop med en passende hat.

Egentlig farlige bliver den slags revolutionære først, naar de som herr Nielsen Colling benytter fejtlige anledninger som den i Møllevangen til sine angreb. Men skulde der nogenfinde virkelig maatte parlamenteres paa gaden, da, tænker jeg, blev det andre, de taufe, alvorlige, tilknappede mænd, der heller ikke mangede i denne forsamling, der kom til at gjøre indsatzen.

Den revolutionære gruppe i Kjøbenhavn tæller ca. 100 medlemmer, hvilket jo ikke kan siges at være noget saa færdedes i en arbejderbevægelse med en mandestyrke paa de 50,000.

Det danske socialdemokratiske levende mand, der har udført et saa stort og bennbringsværdigt dygtig arbejde, vil sikkert selv villig erkjende, at i en saa stor bevægelse som deres er der altid plads for en mere paagaende opposition. En saadan opposition kan blive som fyre, der holder stadig friskt liv i tingene. Men det sker vistnok ikke ved som her at angribe ledernes private personlighed. Derved opnaaes, om noget, neppe andet end en udeleverelse til den fælles fiende. Det sker i det hele ikke ved en oppositionsmaade, der som her nødvendig sætter oppositionen udenfor partiet. — Det sker heller ikke ved som paa Malmøkongressen at søge lavet kunstige stillerager. Men helt naturlig er det jo paa den anden side ogsaa, om en efter aars forløb endnu saa svag opposition bliver noget nervøs.

Seg maa for den danske „revolutionære“ gruppes vedkommende erkjende, at jeg under hele kongressmødet ikke kunde frigjøre mig for det indtryk, at hvad der væsentlig stødte dem fra de andre, var fortrydelighed over disses faste autoritet.

Maatte al deres ansværgelse blot ikke spildes omsonst. De er ikke mange. Og deres saglige bidrag paa Malmøkongressen var vistnok ikke av saa megen værd.

Men de er energiske. De blev rost for i endnu højere grad end de fleste andre at anvende sin fritid i sagens interesse. Jeg traf en av dem, en alvorlig bleg 50-aars mand, han agterede udenfor sit arbejde baade i tale og skrift, og han finder dog til at digte partiet dets krigssange. Deres interesse for theoretisk studium av de økonomiske spørgsmål viste sig hos mange af dem at være ret levende. En del af dem, — man erindre, det er folk, hvis hele dag er optaget af legemlig arbejde, — har sin diskussionsklub „Karl Marx“.

\*

Men jeg faar ikke helt glemme kongressens saglige forhandling. Noget egentlig referat er det jo forresten, som det let vil skjønnes, ikke min sag at levere.

Et deilig, et frugtfuld land er Danmark. Men som i mare ligger det endnu knuget af sit junkervæsen. Det skal have hændt for et par aar siden, at kong Chr. IX taffede landets høiesteret for den kraftige bistand, denne

høie ret havde under forfatningskampen vidst at yde hans Estrupste regering.

Og danske domstole gjør den dag idag ikke den ros til skamme. Det er for arbejderblade derne nu, om de ikke vil ligefrem lade sig kvæle af retsforfølgninger og erstatningsdomme, ganske umulig at holde almenheden underrettet om de forskellige arbejdsforhold, om arbejdsforholdene, og hvad der kan have foranlediget disse. Estrups Danmark er forsaavidt den flette arbejdsgivers paradys.

Det danske arbejderparti har derfor været nødet at se sig om efter et meddelelsesmiddel de forskellige landes arbejdere imellem, som selv brovisorielogning og Estrupste dommere ikke godt kan kneble. Og saa denne sag var under behandling paa kongressen og gav der anledning til beslutning.

\*

Under forhandlingerne om organisationen var ogsaa under overvejelse spørgsmaalet om „de arbejdsløses organisation“.

De danske, med deres stærke og omfattende organisation, var i det hele og store af den opfatning, at de arbejdsløse blot bør vides hen til hver sin fagforening.

I Sverige og hos os er sikkert denne sags stilling endnu en anden. Vi socialister her i Kristiania har utvivlsomt i denne sag en opgave at løse.

Vi bør — særlig fra høst til vaar — aabne alle vor bys arbejdsløse et familingssted. Et sted, hvor de altid kan ty hen, hvor de i alle fald kan finde beskyttelse mod kulden, og hvor de ganske ogsaa af og til kan faa sig en nærende tallerken suppe. Vi bør benytte denne deres ledige tid at undervise dem om, hvad de maa gjøre for til sidst aldrig mere mod deres vilje at komme til at mangle arbejde. Vi vil i denne tid som kun skjælden ellers finde deres sind aabent for en mere almen betragtning af deres hele stilling.

Og vi bør sammenslutte dette arbejde med et arbejdsanvisningskontor, hvorfra vi, saalangt vi rækker, kan direkte skaffe dem sysselsættelse. Af og til bør vi ogsaa tage om med dem i gaderne, — dette vort samfund bør ikke til alle tider henleve i den samme lykkelige uvidenhed om sin egen bagfide.

Vi trænger hertil først og fremst et centralt lokale. Men vent blot, til det har lykkedes os igjen at indføre arbejderne til herrer i arbejder-samfundet. Vent blot, til denne alliance mellem politisk venstre og højre er brudt derinde i Kristiania arbejder-samfund, — da er der aabnet os en anledning til daglig, lykkebringende virksomhed, som vi endnu har vanskelig for at skaffe os. —r.

## Det norske arbejderpartis 6te landsmøde

sammentraadte den 3die september kl. 7 aften. Der var fremmødt 28 repræsentanter fra 20 foreninger.

Ordføreren, C. Jøppesen, aabnede mødet og ønskede repræsentanterne velkommen.

Derefter avgav han beretning om partiets virksomhed i det forløbne aar. (Denne beretning findes idag indtaget i spidsen av bladet.)

Til ordførere for mødet valgtes C. Jøppesen og D. G. Gjølsten. Til sekretærer valgtes S. Keyser og Aug. Absalonson. Til revisorer valgtes P. Elfsæter, A. Karlsson og D. Gulbrandsen.

Derefter begyndte forhandlingerne. I lørdagsmødet tilendebragtes diskussionen i to sager, nemlig i bladsforørgsmaalet og i spørgsmaalet vedrørende udlændingers ophold i landet. I begge sager valgtes en komité til udarbejdelse av resolusion.

Søndag kl. 9 traadte mødet paany sammen og forhandlede til kl. 12<sup>3</sup>/<sub>4</sub>. Og resten av de paa dagsordenen opsatte sager afgjordes i eftermiddagsmødet fra kl. 2 til 5.

Det var væsentlig bladsforørgsmaalet og taktisforørgsmaalene, som foranledigede nogen længere debat.

I bladsforørgsmaalet vedtoges følgende resolusion:

„A. Landsmødet udtaler, at det nærer det haab, at bladet „Social-Demokraten“ kan udgaa som dagblad i den nærmeste fremtid og nedfætter i den anledning en arbejdskomité.

der har at forberede sagen og fremlægge sit arbejde for en kontrahentforsamling.

B. Indtil dette er ordnet, opfordrer mødet de kontraherende foreninger at stille sig som garantister for det mulige underskud i dets nuværende form, og opfordrer mødet partiets ledelse at besørge sagen tilstrækkelig udbredt for de foreninger, der endnu ikke har stillet sig som garantister."

Komiteen kom til at bestaa af følgende personer: Chr. H. Knudsen, E. Wahl, Oscar Nissen, D. G. Gjøssteen, L. Lauridsen, D. Elfsæter og Eudo. Meyer.

I taktspørgsmaalene vedtoges følgende resolusion:

"Mødet beslutter angaaende Det norske arbejderpartis politiske taktik:

1. Partiet optræder ved alle valg som selvstændigt parti med sit eget program, der for de kommunale valg vedkommende opfattes af de lokale foreninger.
2. Partiet kræver som fællesprogram for mulig samarbejde med noget andet politisk parti: almindelig stemmeret til kommune og stat, — den første gennemført, om det ikke kan ske gennem grundlovsforandring, ved almindelig lov.
3. Videre kræver partiet som betingelse for et saadant samarbejde, ved enhver lejlighed en forholdsvis repræsentation af vort parti.
4. Vedkommende unionsforholdet erklærer mødet, at arbejderpartiet vil støtte enhver bestræbelse, der tilfigter en inatlig og for vort land værdig løsning af forholdet, — men vil paa den anden side ogsaa av al kraft modarbejde enhver bestræbelse, der skjønnes i denne sag at forfølge noget andet formaal."

Angaaende agitationen vedtoges følgende: "Mødet opfordrer sag og arbejderforeningerne at sætte en mere energisk agitation, saavel inden som udenbys — igang for tilslutning til og forstaaelse af det norske arbejderpartis program.

Vedkommende partiets politiske agitation erklærer mødet: For tilfælde vort politiske venstre, særlig dets presse, ikke skulde ville overfor socialdemokratiet indtage en helt anderledes loyal holdning, — vil arbejderpartiet maatte paa enhver maade gaa angrebsvis tilværks overfor nævnte parti."

Det besluttedes derpaa, at kontingenten for landarbejderforeninger til partikassen for fremtiden skulde nedsettes til det halve (1 øre pr. medlem pr. maaned).

Angaaende udlændingers ophold i landet vedtoges:

"I anledning det af formerforeningen fremsendte spørgsmål: Bør lovbestemmelserne vedrørende udlændingers ophold i landet skjærpes, —

udtaler landsmødet, at det vilde være principielt i strid med partiets opfatning som social-demokrati at arbejde i saadan retning."

I anledning et fra Kxa. pladearbejderes forening fremsendt spørgsmål besluttedes:

"Mødet opfordrer hovedstyrelsen til at virke for at alle offentlige arbejder saavidt mulig udføres i landet ved stat og kommune selv."

Med hensyn til de fra Socialistisk arbejderforening i Bergen fremsendte spørgsmål vedtoges tilslutning til punkt 1 a og b saalydende:

1. Svarelse af partiets program saaledes:

a. At det kan virke kraftigt til forbindelse mellem partiets afdelinger.

b. At de forskellige afdelinger i landet til enhver tid underrettes om hvad der foretages overfor de øvrige politiske partier."

Punkt 2 og 3 aavistes og punkt 4 toges ikke under behandling.

Derefter oplæstes revideret regnskab, der godkjendes.

Derpaa gik man til valg paa styrelse.

Som ordstyrer valgtes D. G. Gjøssteen med 20 stemmer; til sekretær genvalgtes Keyser med aflamajon.

Som øvrige styrelsesmedlemmer valgtes: L. Meyer, M. Pedersen, Oscar Nissen, Lauridsen, E. Wahl. Til suppleanter valgtes: Abjalonsen, Carlsen og Knudsen.

Paa forslag av Gjøssteen besluttedes, at vælge en repræsentant til paa venstres landsmøde at repræsentere Det norske arbejderparti, forsaavidt dertil blev adgang. Valgt blev E. Jøppejen.

\* \* \*

Søndag aften afholdtes en særdeles hyggelig festsom aften paa landsmødet. Der herskede saavidt vi kunde se, almindelig tilfredshed med det særdeles heldige arrangement. Ved en indsamling til enken efter afdøde partifælle Wemsteb, som foretoges ud paa aftenen, indkom noget over 16 kroner.

## Koleran.

Vi har altsaa faat det første tilfælde her i landet ogsaa. En matros paa skonnerten "Ginar" blev syg 3 1/2 døgn efter at skibet var angaaet fra Hamburg og bragtes iland i Kristiansand, hvor han paa Odderøens lasaret oggit ved døden 12 timer efter. Skibet er rensat. Det øvrige mandskab er endnu friskt.

Vi kan av dette tilfælde lære, hvor overordentlig vigtig karantænen er. Hadde denne stand kommet med dampskib, kunde han ha aaset hvilkenformhelt av vore sydlige haane — ogsaa Kristiania — og gaat omkring og avsat smittestof hvor som helst, længe før man hadde havt anelse om, at manden var syg. — Alligevel er der et blad, som i stærke ord har dalt sig imod enhver saadan observationskarantæne, saaledes som vi har forfægtet den og saaledes som vi ogsaa heldigvis har faat det.

Vi maa av dette ene tilfælde imidlertid se la os forurolige. Det kan godt bli med dette ene, ligesom det blev med de to i Maribus. Det gjælder bare at anstrenge sig til et yderste og ta alle mulige forholdsregler.

I Danmark har man forøvrigt for tiden et par mistænkelige tilfælde — et i Gentofte og et i Fredricia. Begge er kommet fra Hamburg. Men man vet endnu ikke med sikkerhed, om det er kolera eller kolerine.

I Hamburg opgav der nu indtil 1ste september at ha forekommet 5623 tilfælde med 2518 dødsfald. Wienerlæger, som for den besøger byen, paaftaar imidlertid, at de officielle opgaver er altfor lave.

I Rusland skal dødeligheden afta i byene, mens sygdommen varer i landdistrikterne. Amerika har ved sine strænge forholdsregler mod kolera umuliggjort udvandringen fra Europa.

Siden den danske regering endelig har at sig alvorlig sammen og endog har overrettet sin landegrænse med Tyskland, har Sverige lettet den strænge karantæne, som man herfra hadde rettet mod Danmark og slipper sig igennem, naar de ikke kommer fra olerasmitet sted i Danmark eller har udholdt en i Danmark paabudte karantæne.

Kjøbenhavn er hidtil fri.

Sverige er altsaa det eneste land i Europa, hvor der endnu ikke er indtruffet noget tilfælde av kolera.

Man tier forresten svært stille om den rundt omkring.

## Grand hotels ejer

hr. Frigner har i disse dage gjort sig bemærket ved at bestemme, at opvarterne i kaféen — 8 i tallet — hver skal avgi til hr. Frigner 1 krone daglig for at faa lov til at ha sin anstrengende tjeneste.

Det er en ekstraindtægt for denne herre, som formodentlig tjener 50,000 kroner om aaret, av et par tusen til. Og hvorfor ikke fra hans synspunkt ta dem med!

Men vi vil gjøre offentligheden opmærksom paa det standaløse i saadan adfærd. Og alle opvartere paa, at om de hadde hørt sin sagforening, saa kunde den slags ikke være forekommet. Det er derfor paa høj tid, at disse herrer til egen fordel tar sig saa vidt sammen, at de for fremtiden undgaar den slags. Dette er nu det andet tilfælde.

Man ser, at giften brer sig. Det gjælder at desinfisere hurtigt muligt.

## Herfra og derfra.

—o—  
Militærthrani. 8 dages ensomt fængsel idømtes en person torsdags, fordi han ikke hadde mødt frem til eksersis.

Kuldsjeliet. Fra Konvikt telegraferes den 4de ds., at to fagførere (Lamb og Breder), den første medhavende to sønner, paa en sejlur udenfor Fredriksværn kuldsjælede ved et stormbrat. Breder og Lambs ene søn reddedes paa lugen, hvor de optoges av skonnert "Gaabet", der indbragte dem til Fredriksværn. Lamb og den ene av hans sønner sank straks. Den druknede fagfører efterlader sig enke med flere børn.

— Ude ved Jan var 4 unge mennesker isjøndags paa en sejlur ude paa fjorden. Under en lastebygge kantræde baaden og gik tilbunds paa grund av den mængde ballast, den indehadde. De blev alle reddet av hattefabrikant Holm, der hadde iagttat ulykken fra sit landsted. Den ene av de 4 forulykkede var dog saa medtat, at der er fare for hans liv. Han var forud meget frægelig.

En tjeleletplosion har fundet sted i Ellersø skiberi ved Skjerteminde, telegraferes fra Kjøbenhavn den 1ste september. Bygningen blev aldeles ødelagt; derimod kom ingen mennesker tilskade.

Den interparlamentariske fredsf kongres i Bern er sluttet. Kongressen besluttede at holde sit næste møde i Kristiania 1893.

Rjedelsprængning. Fra Bogenfse telegraferes til Ntg. byr.: Dags formiddag (onsdag) sprængtes dampstøben i Guldbjærg mejeri. Mejeristien er livsfarlig flodet og tæstet. Meltekusten og en hest sit mindre bestagelser. Lokalet har kun tat ringe skade.

Mord. I landsbyen Plewist ved Posen loffede en gaardmands søn en slagtermester ud av sin bolig under det paaftud, at han vilde selge ham et parti rug. Han skar halsen over paa slagteren, begav sig saa til dennes hus og forlangte av konen betaling for den, som han sagde, folgte rug. Morderen er arresteret.

Sungersnød er udbrudt i Bessarabien. Over 100,000 indbyggere lider mangel paa det nødvendige.

Typografkongres. I Bern (Sveits) aabnedes torsdag en international typografkongres, til hvilken er mødt delegerede fra de fleste europæiske lande. Kongressen har bl. a. vedtat oprettelsen av et fast centralkontor i Bern, som under strejfer indskrifter bidrag og kan udbetale hver strejkende indtil 2 franks (1 fr. 44 øre) om dagen i understøttelse.

Somagerstrejke. Siden begyndelsen av august strejker en del av de organiserede somagere i New-York og Brooklyn. Strejken gjælder arbejderens organisationsret, som arbejdstjernerne ikke vil anerkende.

Den 4de internationale kongres mod misbrug av berusende drifke, som skulle være holdt i Haag i denne uge, er isjølge telegram fra den hollandske organisationskomite blet udsat paa grund av koleraens udbredelse.

Brand. Nat til fredag meldtes brand paa matr. nr. 31 Maridalsvejen, Schultshaugens teglværk.

Ved brandvesenets ankomst viste det sig at være ibløt paa Midtvarvet, hvor det brændte i træværket over teglensovenen. Ved anvendelsen av en slange fra vandværket blev ilden, der var opkommen ved heden fra teglensovenen, hurtigt slukket.

En ødelagt snekke. En dampbaad paa sejlede forrige aften en snekke med 2 mand i ude ved Hovedøen. Snekken blev saa beskadiget, at den straks gik tilbunds. De i baaden værende 2 mand blev tagne ombord i dampbaaden. Den ene av dem var bleven endel forslaaet ved ammenisjød.

Der var helt stille i det lille værelse. Hun hørte kun sine egne tænders klappen. Hun lyttede og lyttede. Ikke den ringeste lyd!

Men dog . . . nu syntes hun, han rejste sig . . . nu vilde han vel aabne døren, aabne sine arme og trykke hende til sit bryst.

Hun lyttede atter.

Hvor var han nu? . . . kom han ikke? . . . hun hørte intet. Hun anstrængte sig for at høre . . . men nu var alt stille inde hos ham.

Hun la øret til nøglehullet . . . Ah, han skrev . . . Pennen løb kradsende hen over papiret.

"Gerhard! Gerhard!" raabte hun gennem nøglehullet, og i samme øjeblik aabnede hun døren — hun vilde ile hen til ham . . . men hun stansede . . . hun kunde ikke gjøre et skridt fremad.

Han rejste sig fra stolen og blev staaende ubevægelig, støttende sig mod sit skivebord. Han saa forvirret spørgende paa hende, kunde ikke faa et ord frem — han lignede et hjælpeløst barn, der tilstod sin forseelse og bad om forladelse.

"Vær ikke vred paa mig," stammede han endelig, idet han søgte at skjule sin bevægelse.

Denne store, stærke yngling var i dette øjeblik hange for den slanke pige, der stod og lænede sig op mod dørstolpen, og i hvis miner der var et udtryk, man næsten kunde kalde haardt, et udtryk av den triumf, hun, kvinden,

Magdalene — jeg kan ikke si dig det . . . jeg er lige ved at bli gal . . ."

Hun rev sig løs fra ham og flygtede hen i en krog . . . Hun udstødte et skrig. I dette øjeblik var det ligesom hun tydelig saa den rødhaarede provisor, der omslyngede hende med sine lange arme og saa paa hende med sine tiggende øjne — disse øjne, hvori krybende ydmyghed og daarlig skjult lidenskabelighed laa ved siden av hinanden.

Gerhard blev ligbleg, og med en stemme, hvis klang trængte dybt ind i hendes sjæl, sa han: "Magdalene . . . jeg troede ikke . . . at jeg . . . at jeg, Magdalene . . . var dig . . . saa modbydelig."

Hun styrtede hen og slyngede sine arme om hans hals . . . hendes blod var kommen i stærk bevægelse.

"Gerhard!" stammede hun og trykkede sin haand mod hans mund, "nej, Gerhard, vær ikke vred paa mig . . . men det . . . det kan jeg ikke . . . nej, det kan jeg ikke, Gerhard . . . jeg maatte skamme mig ved mig selv . . . og du . . . nægt det ikke, Gerhard . . . du vilde ogsaa foragte mig."

Hun rystede over hele legemet og en hulken trængte op til hans øre.

Medlidenhed og bitterhed kjæmpede i ham.

"Og naar jeg nu dør der ude," sa han sørgmodig, "og naar jeg . . ."

Hun udstødte et skrig, som fik ham til at fare sammen, og han taug pludselig, da han saa